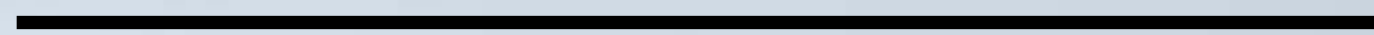

Biblioteka
Raczyńskich

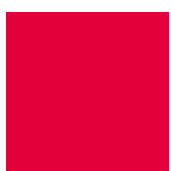

w roku 2022

Wstęp

Rok 2022 przyniósł nam wiele nowości. Powróciliśmy – po kilkuletnim remoncie – do naszego zabytkowego gmachu przy placu Wolności, cztery filie uzyskały nowe lokum, wolne od barier architektonicznych, w maju ruszyła sieć 11 księżkomatów. Zacieśniliśmy też współpracę z norweskimi bibliotekami i zorganizowaliśmy festiwal, który objął szereg miast w Wielkopolsce i na Mazurach. Od lutego pamiętamy o Ukrainie i wspieramy jej obywateli, którzy chronią się w naszym mieście.

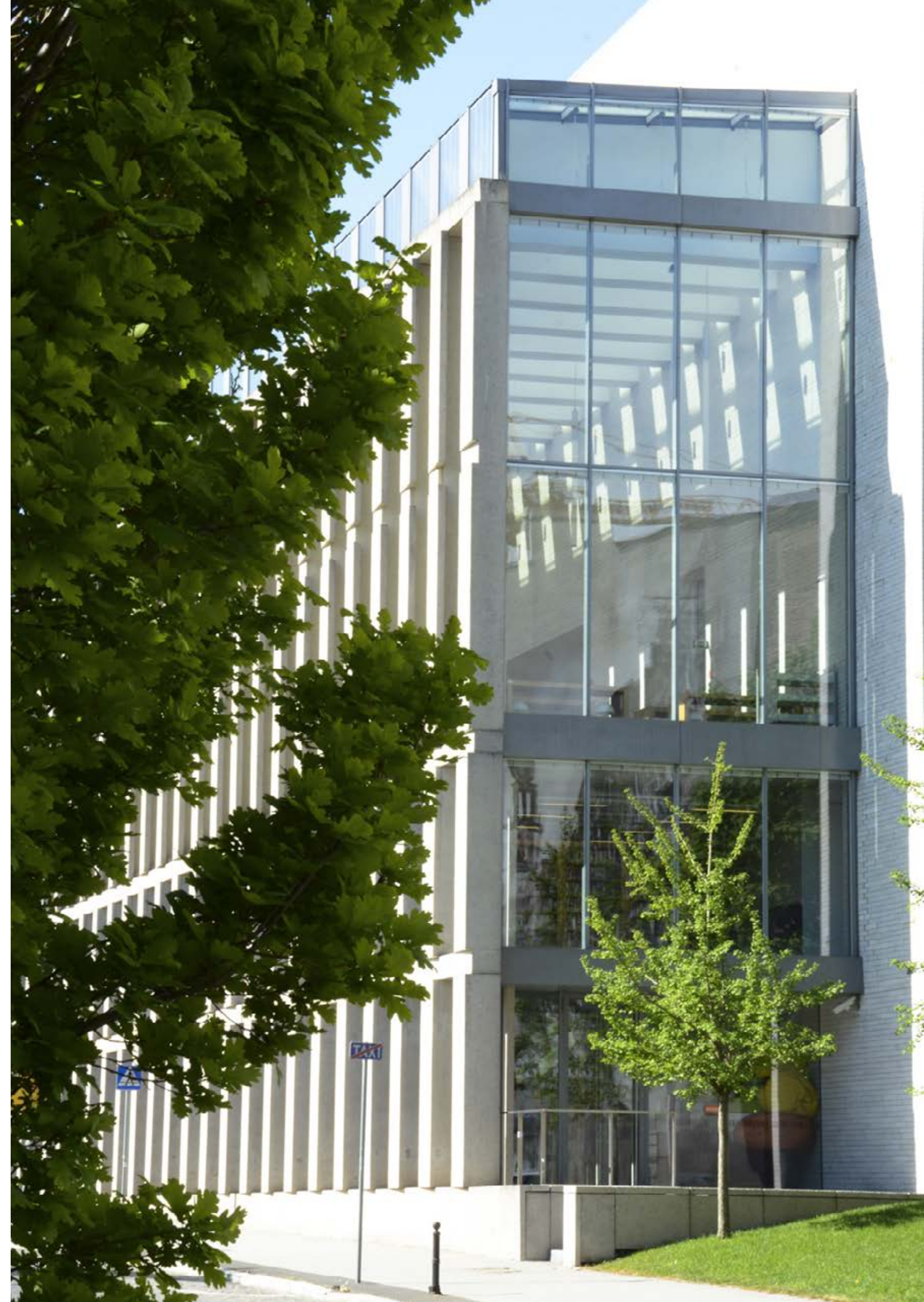

Najważniejsze cele, jakie postawiliśmy sobie w 2022 roku

- ▶ wzrost liczby użytkowników Biblioteki, odwiedzin i wypożyczeń
- ▶ zwiększenie liczby dostępnych tytułów, zwłaszcza nowości wydawniczych
- ▶ stworzenie oferty czytelniczej i kulturalnej dla obywateli Ukrainy przybyłych do Poznania
- ▶ przywrócenie funkcjonowania historycznego gmachu Biblioteki Raczyńskich po modernizacji
- ▶ przeniesienie do nowych przestrzeni – z pełną dostępnością – czterech filii bibliotecznych (spośród 18 wymagających poprawy dostępności)
- ▶ organizacja festiwalu Ludzie Książki

- ▶ zakup 11 książkomatów (z funduszy unijnych), stworzenie, uruchomienie i obsługa sieci książkomatów, ułatwiającej dostęp do oferty BR mieszkańcom tych części Poznania, w których brakuje filii bibliotecznych
- ▶ budowa – wspólnie z firmą Literacka Technologie sp. z o.o. – aplikacji organizującej biblioteczny zakup książek oraz aplikacji polecającej czytelnikom książki na podstawie ich dotychczasowych wypożyczeń (w ramach programu *Sztuczna inteligencja w służbie książki* realizowanego z funduszy EOG)
- ▶ stała edukacja czytelnicza i kulturalna
- ▶ kontynuacja stałych programów czytelniczych i edukacyjnych: Zima z książką, Lato z książką, Jesień z... (w tym roku: *Jesień z malarzami słowa*), Czytaty (w tym roku: *Czytaty 6 zmysłów*), Narodowego Czytania (w tym roku: *„Ballady i romanse” – coś się zaczyna. Dzień romantyczny w Bibliotece Raczyńskich*)
- ▶ zmiana języka katalogowania (tj. zasad opracowywania zbiorów w katalogu elektronicznym) – dostosowanie do obowiązujących norm

Czytelnicy | odwiedziny | wypożyczenia

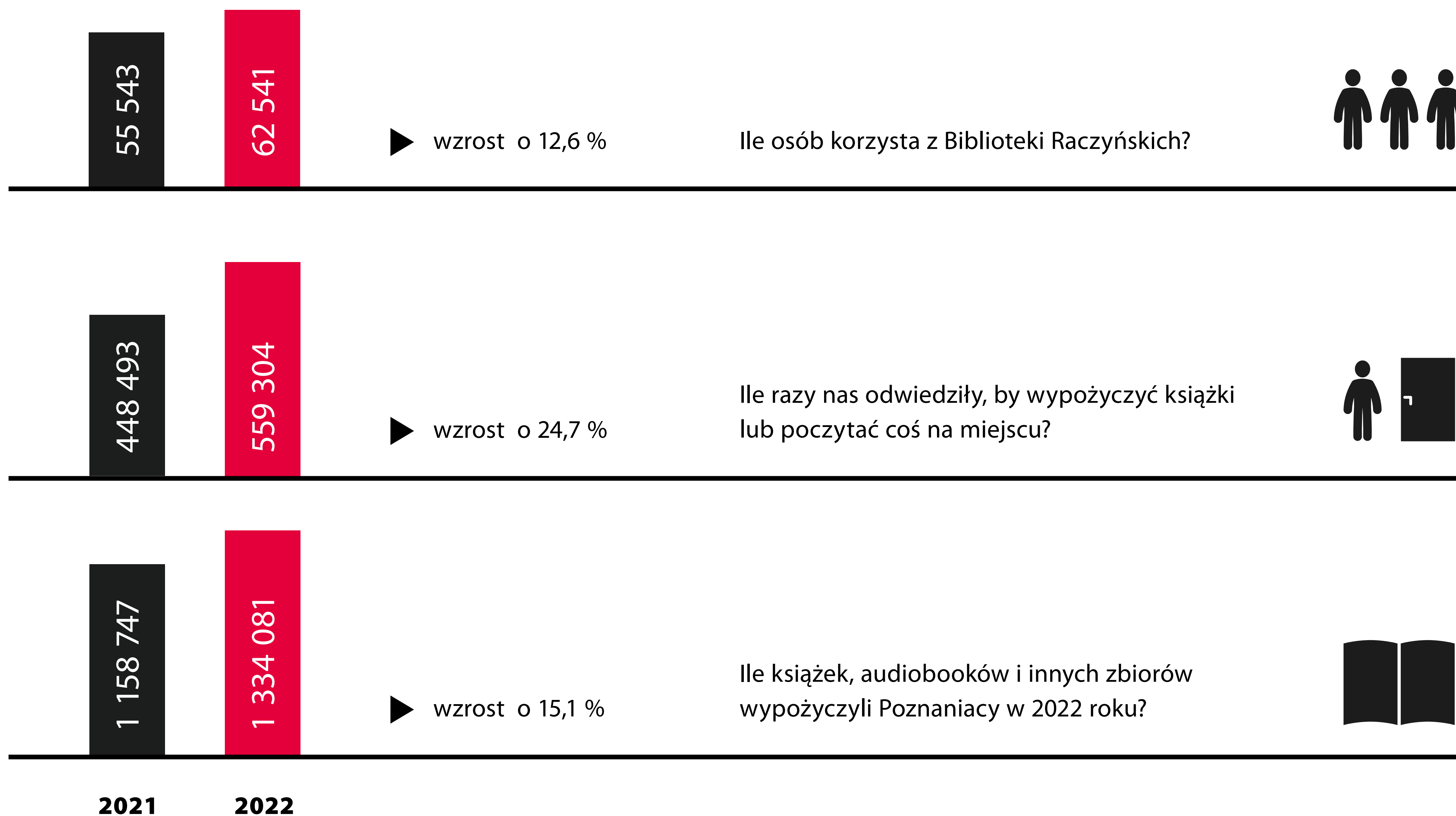
Biblioteka – etymologicznie rzecz biorąc, to zbiór książek. Ważne jednak, by był to zbiór żywy, a więc udostępniany Czytelnikom, a nie jak w powieści Carlosa Ruiz Safona, Cmentarz Zapomnianych Książek. Poznaniacy czynią naszą książnicę miejscem żywym, wibrującym, chętnie (coraz chętniej!) odwiedzanym.

Pokazują to liczby.

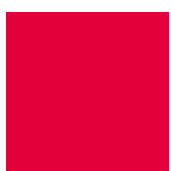

Jak czyta Poznań?

Czytelnicy | odwiedziny | wypożyczenia

CO CZYTA POZNAŃ? 2022

Co czyta Poznań?

Od pięciu lat sprawdzamy, po jakie książki najchętniej sięgają Poznaniacy. Co wybierają z literatury beletrystycznej i jakie tytuły niebeletrystyczne cieszą się uwagą zarówno dorosłych, jak i dzieci.

Oto książki, po które najchętniej sięgali czytelnicy Biblioteki Raczyńskich w 2022 roku:

Literatura beletrystyczna dla dorosłych

1. Kristin Hannah, *Słowik*, Świat Książki 2016
2. Lucinda Riley, *Dziewczyna z Neapolu*, Albatros 2020
3. Lucinda Riley, *Drzewo Anioła*, Albatros 2018
4. Lucinda Riley, *Sekret Heleny*, Albatros 2019
5. Lucinda Riley, *Pokój motyli*, Albatros 2019
6. Remigiusz Mróz, *Nieodnaleziona*, Filia 2018
7. Kristin Hannah, *Pozwól odejść*, Świat Książki 2021
8. Ryszard Ćwirlej, *Mordercza rozgrywka*, Muza 2021
9. Danielle Steel, *To, co lśni*, Między Słowami 2021
10. Lucinda Riley, *Zaginiona siostra*, Albatros 2021
11. Lucinda Riley, *Siostra słońca*, Albatros 2020
12. Danielle Steel, *Odnaleźć Ashley*, Między Słowami 2021
13. Lucinda Riley, *Tajemnice zamku*, Albatros 2020
14. Kristin Hannah, *Wielka samotność*, Świat Książki 2018
15. Joanna Tekieli, *Schronisko w Podgórowie*, Filia 2021

Literatura niebeletrystyczna dla dorosłych

1. Jan Parandowski, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*
2. Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*
3. Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*
4. Natalia Barbaro, *Czuła przewodniczka. Kobięca droga do siebie*, Agora 2021
5. Zbigniew Rokita, *Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku*, Czarne 2020
6. Magdalena Kostyszyn, *Też tak mam*, W.A.B. 2021
7. Yeonmi Park, *Przeżyć. Droga dziewczyny z Korei Północnej do wolności*, Czarna Owca
8. Justyna Dąbrowska, *Zawsze jest ciąg dalszy. Rozmowy z psychoterapeutami*, Agora 2021
9. Łukasz Garbał, *Wedlowie. Czekoladowe imperium*, Czarne 2021
10. Katarzyna Ogińska-Siedlak, *Norwegia oczami Łowców Zórz. Opowieści z dalekiej Północy*, Pascal 2021

Literatura beletrystyczna dla dzieci

1. Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
2. Ferenc Molnar, *Chłopcy z Placu Broni*
3. Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*
4. C.S. Lewis, *Lew, czarownica i stara szafa*
5. Rene Goscinny, *Mikołajek*
6. Astrid Lindgren, *Dzieci z Bullerbyn*
7. Janusz Christa, *Szkoła Latania*, Egmont 2017
8. J.R.R. Tolkien, *Hobbit*
9. J.K. Rowling, *Harry Potter i kamień filozoficzny*
10. Łukasz Wierzbicki, *Afryka Kazika*, Bis
11. Andrzej Maleszka, *Czerwone krzesło*, Znak 2015
12. Justyna Bednarek, *Niesamowite przygody dziecięciu skarpetek*, Poradnia K. 2015
13. Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*
14. Martin Widmark, *Tajemnica pływalni*, Zakamarki 2013
15. Martin Widmark, *Tajemnice biblioteki*, Zakamarki 2011

Literatura niebeletrystyczna dla dzieci

1. Jan Parandowski, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*
2. Emily Hawkins, *Atlas przygód dinozaurów*, Nasza Księgarnia 2019
3. Aleksandra Mizielińska, *Daj gryza. Smakowite historie o jedzeniu*, Dwie Siostry 2020
4. *Nela mała reporterka, Nela i tajemnice oceanów*, Burda 2017
5. Piotr Socha, *Drzewa*, Dwie Siostry 2018
6. Emilia Dziuba, *Co robią dinozaury?*, Nasz Księgarnia 2017
7. *Nela mała reporterka, Nela na tropie przygód*, Burda 2015
8. Matthew Robertson, *Nie tylko robale. Mrówki, ślimaki, patyczaki i inne niesamowite zwierzaki*, Publicat 2021
9. Robert Mash, *Wyjątkowe dinozaury*, Arkady 2008
10. Megan Cullis, *Wielka księga wielkich pociągów*, Olesiejuk 2014

Nowe przestrzenie, nowa jakość

Historyczny gmach odzyskał swój blask!

Po trzyletnim remoncie budynek przy Placu Wolności znów tętni życiem. Modernizacja przeprowadzona pod okiem konserwatora była możliwa dzięki środkom pozyskanym z Unii Europejskiej. Do budynku wróciły książki, znów odbywają się tu spotkania autorskie i warsztaty. Gmach zyskał pełną dostępność architektoniczną.

Uroczyste otwarcie uświetnił koncert zespołu Arte dei Suonatori. Dzieci uczestniczyły tego dnia w zajęciach *Frajda u Edwarda*, bibliotekarze służyli za przewodników wszystkim, którzy przyszli zwiedzić zmodernizowany gmach. W tym dniu zostały też zaprezentowane cenne zabytkowe atlasy z kolekcji Biblioteki Raczyńskich, poddane konserwacji i digitalizacji dzięki środkom z tego samego programu: *Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zasobów bibliotecznych*, współfinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Filie 39 (sztuka) i 61 (muzyka)

w zabytkowych przestrzeniach

Dwie filie Biblioteki Raczyńskich gromadzą zbiory szczególne, związane sztukami wizualnymi, muzyką, rzemiosłem artystycznym. Od lat osiemdziesiątych obie mieściły się na piętrach jednej z kamienic przy ul. Wronieckiej. Teraz otrzymały przestronne sale na pierwszym piętrze zmodernizowanego historycznego gmachu Biblioteki.

Zabytkowa zabudowa biblioteczna wypełniła się książkami, kolejne tomy oraz płyty z muzyką – winyle i krążki kompaktowe – stanęły na nowych regałach. Wygodne fotele zapraszają by usiąść i posłuchać muzyki. Jakiej? Każdej – do wyboru jest kilkadziesiąt tysięcy nagrań!

Filia 38 – z Ognika na Świt

Filię 38 kochają zarówno dorośli, jak i dzieci. Drzwi tej placówki niemal się nie zamykają, bowiem co rusz pojawia się tam kolejny czytelnik. Dotąd musiał jednak wdrapywać się po niewygodnych schodach. Dlatego cieszymy się bardzo – a wraz z nami czytelnicy – że od czerwca 2022 roku Filia 38 działa w nowych przestrzeniach pawilonu przy ul. Świt 34/36. Dysponuje teraz większą przestrzenią, ładną salą do zajęć, wygodnym zakątkiem dla najmłodszych czytelników i drugim dla młodzieży. A co najważniejsze – dostanie się do niej nie sprawia już kłopotu seniorom ani rodzicom z wózkami, ponieważ budynek wyposażony jest w windę.

Filia 35 w nowym pawilonie

Podolańska Filia 35 nie zmieniła adresu, nadal działa przy ul. Druskienickiej 32. Nie oznacza to jednak, że znajduje się wciąż w tym samym miejscu. Z dość ciemnej szkolnej piwnicy, do której prowadziły niewygodne schody, przenieśliśmy się do nowo wybudowanego pawilonu, wolnego od barier architektonicznych. Budynek ten pomieścił naszą filię, aulę szkolną oraz siedzibę Rady Osiedla Podolany.

Przestronne, jasne wnętrza i sala do prowadzenia zajęć – to zupełnie nowy świat. Nic dziwnego, że popołudniami można tam spotkać wielu czytelników, zarówno tych, którzy przychodzą wymienić książki, jak i tych, którzy chcą spędzić tu czas – wziąć udział w zajęciach, porozmawiać lub po prostu usiąść na kanapie z książką w ręku i poczytać.

Nowe przestrzenie, nowa jakość

Usługi niestandardowe i ich odbiorcy

Dostarczamy emocje

Biblioteka
Raczyńskich

Zamawiaj książki online
i odbieraj w **książkomatach!**

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

POZnań

Dowiedz się więcej
na bracz.edu.pl

Sieć książkomatów Biblioteki Raczyńskich

W pierwszych dniach maja sieć placówek bibliotecznych urosła: oprócz głównej siedziby, trzydziestu dziewięciu filii i trzech muzeów jest w niej również jedenaście książkomatów. Dzięki tym urządzeniom mieszkańcy wielu dzielnic zyskali dostęp do oferty bibliotecznej, książkomaty stanęły bowiem w miejscach oddalonych od filii bibliotecznych, ale łatwo dostępnych, takich jak pętle tramwajowe lub supermarkety. To pierwsza w Polsce tak rozbudowana sieć.

Ile osób korzysta z książkomatów? Ile książek wypożyczyliśmy tą drogą?

- ▶ liczba użytkowników: **1849**
- ▶ liczba wypożyczeń za pośrednictwem książkomatów: **8705**

Z których książkomatów Poznaniacy korzystają najchętniej?

- ▶ os. Lecha 121 – prześwit pawilonu handlowo-usługowego
- ▶ Junikowo – pętla tramwajowa
- ▶ ul. Zamenhoffa 132 – parking przy markecie Lidl

Programy *Książka dla Seniora* i *Czytanie bez Barrier*

Bibliotekarze od Raczyńskich od kilku lat dostarczają książki do domu tym mieszkańcom Poznania, dla których wyprawa do biblioteki jest zbyt obciążająca lub nawet niemożliwa: seniorom, osobom chorym, które nie wychodzą z domu, ich opiekunom, którzy nie mogą opuścić swoich chorych podopiecznych na dłuższy czas.

Bibliotekarze wyjeżdżają do uczestników programu w każdy poniedziałek – zawożą zamówione przez nich książki, odbierają przeczytane. Usługa jest nieodpłatna.

Usługi niestandardowe i ich odbiorcy

- ▶ Liczba osób korzystających z programu: **92**
- ▶ Liczba wypożyczeń: **3617**
- ▶ w tym **3539** książek i **78** audiobooków

Biblioteka
Raczyńskich

POZnań*

INFORMACJA

Biuro Poznań Kontakt
61 646 33 44

Książka mówiona i książka z pismem wypukłym (Braille)

Biblioteka Raczyńskich dysponuje kolekcją tzw. książek mówionych – nagrań w formatach CZYTAK i DAISY, przeznaczonych dla osób niewidomych i niedowidzących oraz wszystkich, dla których z powodu wieku lub zdrowia korzystanie z książki papierowej jest bardzo trudne lub niemożliwe. Nagrania te udostępniane są w Wypożyczalni, można je odtwarzać na Czytaku – urządzeniu przeznaczonym dla osób z ww. dysfunkcjami.

- ▶ Liczba osób korzystających z książki mówionej: **124**
- ▶ Liczba wizyt w bibliotece: **647**
- ▶ Liczba wypożyczonych tytułów: **11 769**
(151 382 pliki, 3 610 998 MB danych)
- ▶ Liczba osób korzystających ze zbiorów w alfabecie Braille'a: **1**
- ▶ Liczba wypożyczonych tytułów: **97**

Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich mogą korzystać również osoby żyjące daleko od Poznania. Mieszkańcy naszego miasta mogą z kolei zamówić u nas książki niedostępne w Poznaniu. Temu służy Wypożyczalnia Międzybiblioteczna: umożliwia korzystanie z książek, których nie posiada żadna z poznańskich bibliotek. Wystarczy złożyć zamówienie i cierpliwie czekać, aż książka zostanie dostarczona z biblioteki do biblioteki.

- ▶ Liczba złożonych zamówień: **218**
- ▶ Liczba wypożyczeń: **86**
- ▶ Liczba kopii materiałów bibliotecznych: **696**

Dostęp do e-booków z zasobów Legimi

Biblioteka Raczyńskich od 2021 roku oferuje swoim czytelnikom kody dające dostęp do zasobów Legimi. Od stycznia do lipca były to kody zakupione w ramach konsorcjum wielkopolskiego. W lipcu umowa nie została przedłużona z uwagi na sytuację finansową Biblioteki. W październiku przywróciliśmy tę ofertę, choć na mniejszą skalę: rozdajemy czytelnikom już nie 150, lecz 50 kodów miesięcznie.

▶ Liczba czytelników korzystających z tej oferty: **369**

▶ Liczba wypożyczeń: **12 377**

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Do biblioteki idzie się po książkę? Nie tylko! Do Raczyńskich przychodzi się również na spotkania z pisarzami i ilustratorami, na warsztaty dla dzieci i dla dorosłych, po naukę obsługi komputera i... kaligrafii, po wiedzę z pierwszej ręki – od badaczy. Po kontakt ze sztuką przez największe S. Albo po zdrową dawkę ekologii.

- ▶ Łączna liczba spotkań stacjonarnych: **1443**
- ▶ Łączna liczba uczestników wszystkich wydarzeń stacjonarnych: **27 876**

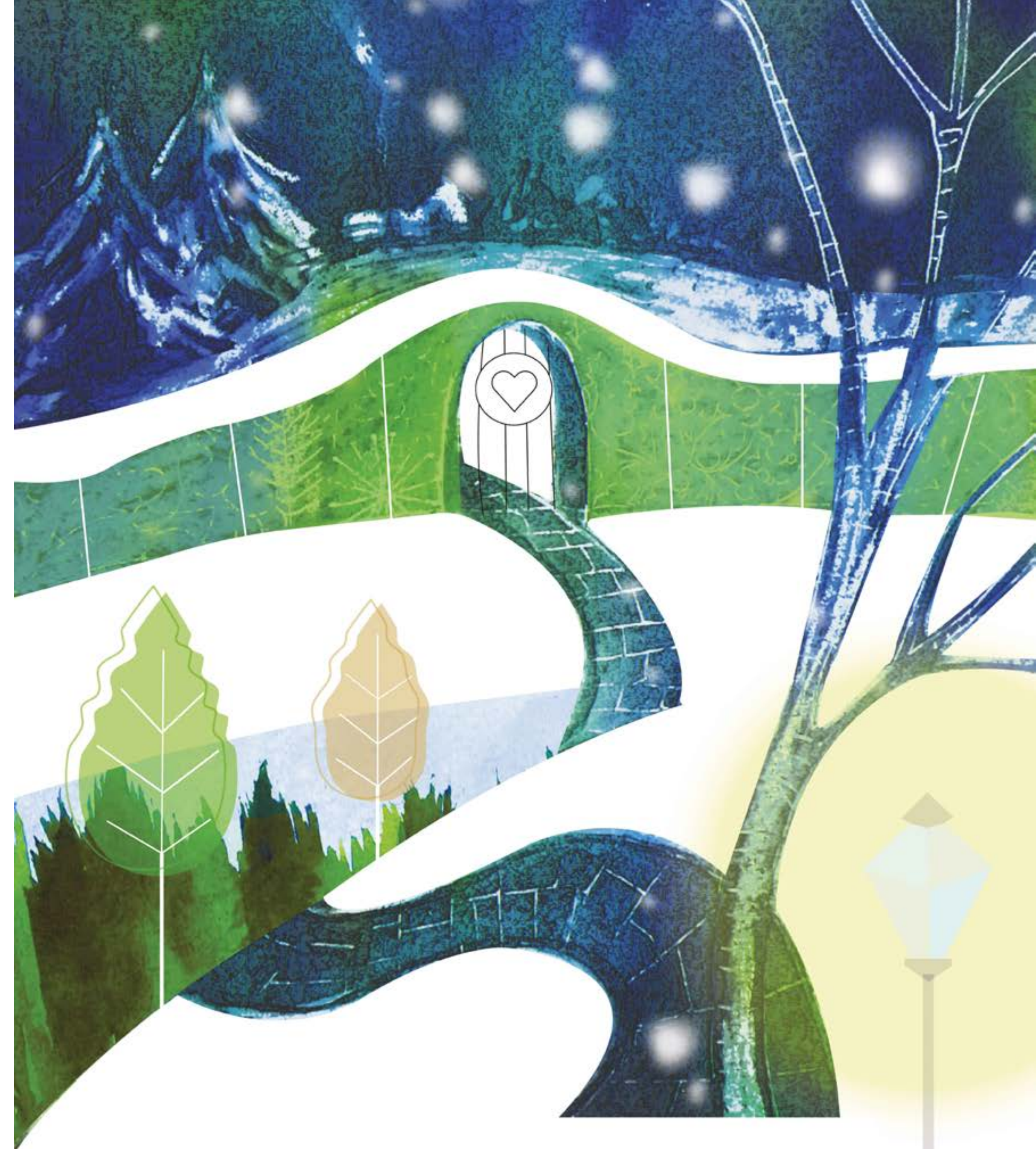
Zima z książką

Tegoroczne spotkania w filiach, prowadzone podczas ferii zimowych, upłynęły pod hasłem *Zimowe opowieści tajemniczej treści*. Warsztaty plastyczne i literackie, wspólne czytanie oraz rozwiązywanie zagadek – a wszystko to w trzynastu filiach Biblioteki Raczyńskich. W 56 spotkaniach udział wzięło łącznie 319 dzieci.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

- ▶ **13** filii
- ▶ **56** spotkań
- ▶ **319** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Zimowe opowieści tajemniczej treści

Biblioteka
Raczyńskich

FERIE 17-28 STYCZNIA

Biblioteka dla dzieci, Filia Wildecka/Filia 53, Filia 2, Filia 15, Filia 20, Filia 22, Filia 23, Filia 32, Filia 46, Filia 49, Filia 55, Filia 59, Filia Naramowicka

Biblioteka
Raczyńskich

LITERACKIE PODRÓŻE

na baśniowej chmurze

POZnań*

Biblioteka dla dzieci | F2 | F14 | F15 | F20 | F22 | F23
F32 | F38 | F46 | F49 | F53 | F55 | F59 | F62 | FN

Lato z książką

Tematem letniej akcji Lato z książką były natomiast *Literackie podróże na baśniowej chmurze*. W 16 filiach odbyło się łącznie 145 spotkań, a uczestniczyło w nich 1019 dzieci. Na uczestników czekały zajęcia literackie, plastyczne, integracyjne, quizy i konkursy dotyczące baśni i podróży – tych po miejscach realnych i tych po krainie wyobraźni. Nie zabrakło też ciekawych poleceń książkowych.

- ▶ **16** filii
- ▶ **145** spotkań
- ▶ **1019** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Czytaty 6 zmysłów

Uczestnicy zajęć, które trwały od lipca do października, poznawali ludzkie zmysły. Przyglądali się, przysłuchiwali, dotykali, sprawdzali, czym jest dobry smak oraz jak to się dzieje, że odbieramy świat na tyle sposobów. Poznawali tajemnice kolorów, smaków, sprawdzili, jak działa mózg. Zastanawiali się, jak można wesprzeć zmysły i pomóc osobom z niepełnosprawnościami. Jak zawsze warsztatom towarzyszyły pokazy, zabawa i dobre książki. W siedmiu spotkaniach wzięło udział 355 uczestników.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

- ▶ **1** miejsce
- ▶ **7** spotkań
- ▶ **355** uczestników

UKRAINA | CZYTANIA | (U)KRAJINA | ЧИТАННЯ

Dwujęzyczne zajęcia integracyjne dla dzieci i rodziców
Двомовні інтеграційні заняття для дітей та батьків

Biblioteka dla dzieci | Al. Marcinkowskiego 23
16 i 23 sierpnia (wtorki), godz. 17:00

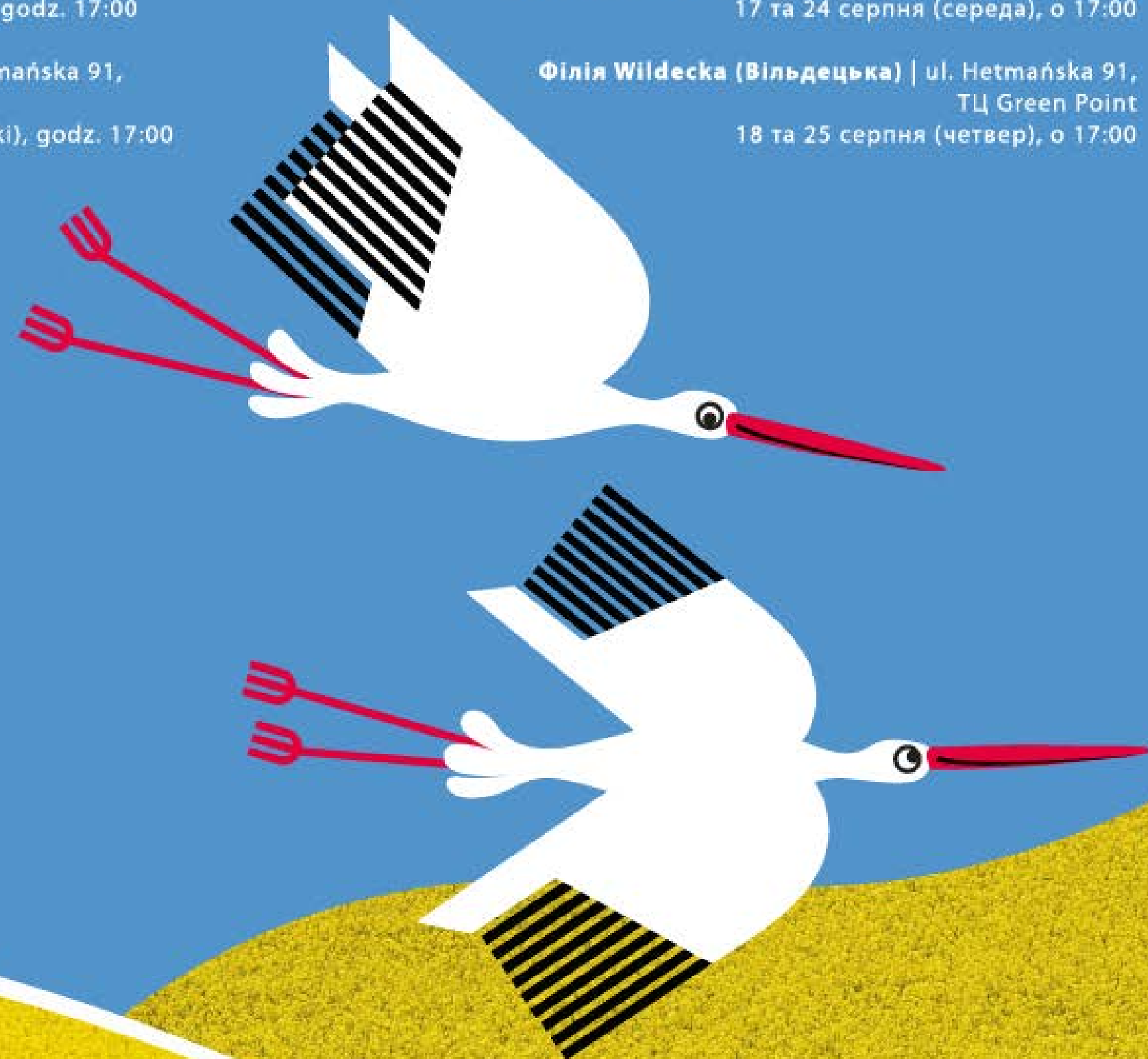
Filia Naramowicka | ul. Rubież 14a
17 i 24 sierpnia (środy), godz. 17:00

Filia Wildecka | ul. Hetmańska 91,
Galeria Green Point
18 i 25 sierpnia (czwartki), godz. 17:00

Бібліотека для дітей | Ал. Марцинківського 23
16 та 23 серпня (вівторок), о 17:00

Філія Нарамовіцка (Нарамовіцка) | ул. Рубієз 14а
17 та 24 серпня (середа), о 17:00

Філія Вільдецька (Вільдецька) | ул. Нетмаńska 91,
ТЦ Green Point
18 та 25 серпня (четвер), о 17:00

(U)kraina czytania

Dwujęzyczne spotkania dla dzieci, na które zaprosiliśmy w sierpniu, pozwoliły im lepiej poznać elementy polskiej i ukraińskiej kultury – m.in. legendy Poznania i Lwowa, ciekawostki językowe. Były też okazją do wymiany doświadczeń między polskimi i ukraińskimi dziećmi. Nie zabrakło dobrych książek i prac plastycznych. Wszystkie zajęcia prowadzone były w dwóch językach: polskim i ukraińskim.

Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu #AKTYWATOR WLKP – wsparcie integracji migrantów w województwie wielkopolskim, współfinansowanego przez Europejski Fundusz Azylu, Migracji i Integracji i Miasto Poznań, a realizowany przez Międzynarodową Organizację do spraw Migracji, Miasto Poznań i Fundację Centrum Badań Migracyjnych.

- ▶ **3** miejsca
- ▶ **6** spotkań
- ▶ **71** uczestników

Jesień z malarzami słowa

Z okazji 120. rocznicy urodzin Jana Marcina Szancera, wspaniałego polskiego grafika i ilustratora, zaprosiliśmy dzieci w wieku 7-12 lat na bezpłatny cykl zajęć *Jesień z malarzami słowa*. Warsztaty odbywały się w 12 filiach, od września do listopada.

W programie znalazły się spotkania z autorami, ilustratorami, warsztaty z plastykami, grafikami oraz aktorami i bibliotekarzami. Naszymi gośćmi byli: Eliza Piotrowska, Katarzyna Bajerowicz, Aleksandra Struska-Musiał, Paulina Wyrst, Marianna Sztyma, Marta Baszczuk, Grzegorz Myćka, Paulina Nowak, Anna Rozmianiec, Krzysztof Urban. Było bardzo obrazowo i kolorowo!

Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

- ▶ **12** filii
- ▶ **105** spotkań
- ▶ **1280** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

JESIEŃ
z malarzami
słowa

wrzesień - listopad

zajęcia dla dzieci od 7 do 12 lat
w filiach Biblioteki Raczyńskich

Biblioteka dla dzieci | F2 |
F14 | F15 | F20 | F35 | F38 |
F46 | F49 | F53 | F59 | FN |

Dofinansowanie

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu
Promocji Kultury

Patronat medialny

Organizator

Biblioteka
Raczyńskich

POZnań*

Drzewo Franciszka

W Tygodniu Franciszka włączyliśmy się w projekt Fundacji Zakłady Kórnickie: *Drzewo Franciszka*. Filie Biblioteki Raczyńskich zaprosiły dzieci – przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych – na spotkania o tematyce ekologicznej, takich jak *Podwodny śmieciogród*, *Rady na odpady* czy *Chcę być strażnikiem planety*. 33 spotkania w 14 placówkach bibliotecznych zgromadziły blisko 400 młodych uczestników.

Zakup materiałów potrzebnych do przeprowadzenia zajęć sfinansowała Fundacja Zakłady Kórnickie. Wszystkie warsztaty przeprowadzili bibliotekarze.

- ▶ **14** filii
- ▶ **33** spotkania
- ▶ **400** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dzieci

Festiwal Ludzie Książki

Siedem miast, dwie odsłony, kilkadziesiąt wydarzeń – spotkania autorskie, wystawy, koncerty, warsztaty. Wiosenna część festiwalu objęła całą Polskę. Letnia wraz z wielkim finałem odbyła się w Bibliotece Raczyńskich. Uczestnicy festiwalu mieli okazję poznać, porozmawiać, zadać pytania znanym polskim, norweskim i ukraińskim pisarzom.

Podczas festiwalu przybliżaliśmy pracę ludzi, którzy mają ogromny wpływ na to, że książki odnoszą sukces i zdobywają czytelników. Pokazywaliśmy, że za kulisami sławy stoi cały sztab fachowców: tłumaczy, ilustratorów, grafików, redaktorów. Do udziału w Festiwalu zaprosiliśmy również tych, którzy nierzadko decydują o sukcesie książek: recenzentów, krytyków, blogerów... W wybranych spotkaniach można było uczestniczyć online.

Działanie zostało zrealizowane w ramach projektu Sztuczna inteligencja w służbie książki, współfinansowanego ze środków EOG.

- ▶ **31** wydarzeń stacjonarnych z transmisją
- ▶ **5** wydarzeń online
- ▶ **1585** uczestników stacjonarnych
- ▶ **6391** wyświetleń (uczestników online)

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Ballady i romanse

coś się
zaczyna

Ballady i romanse – coś się zaczyna

Dzień romantyczny w Bibliotece Raczyńskich

Tegoroczne Narodowe czytanie w Bibliotece Raczyńskich było wyjątkowe. *Ballady i romanse*, dzieło, którego wydanie rozpoczęło nową epokę, zabrzmiało w interpretacji gości, a spotkanie filomatów poprowadził sam Adam Mickiewicz, w którego wcielił się Michał Kocurek z Teatru Nowego. W programie był też koncert pieśni do słów Mickiewicza w wykonaniu artystów poznańskiej opery, pokaz mody z epoki, prezentacja romantycznych rękopisów ze zbiorów Biblioteki Raczyńskich. Czytelników zaprosiliśmy na warsztaty plecenia wianków i snucia opowieści oraz warsztaty animacji. Jak co roku, zaprosiliśmy też do powszechnego czytania – tym razem, a jakże, ulubionych ballad. Wszyscy, którzy odwiedzili Bibliotekę 3 września, mogli zagrać w stworzoną specjalnie na tę okazję grę planszową z frazami z Mickiewiczowskich wierszy. Młodzież zaprosiliśmy na warsztaty z animacji i montażu filmów w telefonach komórkowych.

Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Narodowe Czytanie w Bibliotece Raczyńskich

3 września | g.11:00 | pl. Wolności 19 | sala 5

▶ **9** wydarzeń

▶ **327** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Sztuk-mistrze

We wrześniu 2022 roku zainaugurowaliśmy nowy cykl poświęcony zawodom związanym ze sztuką – spotkania z badaczami, artystami i teoretykami sztuki. Gościem pierwszego, wrześniowego spotkania był prof. Wiesław Kot, a tematem jego prelekcji praca krytyka filmowego. W kolejnych miesiącach uczestnicy mogli się przyjrzeć pracy witrażysty, reżysera teatralnego, historyka sztuki. Cykl kontynuowany w roku 2023.

- ▶ **3** spotkania
- ▶ **37** uczestników

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Sztuki

SZTUK MISTRZE

cykl spotkań w Filii Sztuki:
ludzie sztuki opowiadają o swoich zawodach
www.bracz.edu.pl

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Sztuki

KLUB TRADYCYJNY DYSKUSYJNY

cykl spotkań w Filii Sztuki:

wykłady i dyskusje wokół polskich tradycji,
dawnych i współczesnych

www.bracz.edu.pl

Tradycyjny Klub Dyskusyjny

Tradycyjny Klub Dyskusyjny to nowy cykl comiesięcznych spotkań, prowadzonych w Filii Sztuki od listopada 2022 roku. Przyglądamy wybranym polskim tradycjom, dawnym i obecnym, ich regionalnemu zróżnicowaniu i współczesnym odniesieniom. Cykl kontynuowany w roku 2023.

- ▶ **2** spotkania
- ▶ **26** uczestników

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Strony fotografii

Cykl ten powstał we współpracy z Działem Fotografii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Spotkania odbywają się w czytelni Filii Sztuki przy placu Wolności 19, a uczestniczą w nich osoby zajmujące się fotografią i pokrewnymi sztukami wizualnymi.

Dotychczas gościliśmy artystkę fotograficzną Martę Normington, dokumentalistę Michała Adamskiego i Maxa Radawskiego – artystę wizualnego, fotografa, asystenta na Wydziale Fotografii UAP. Cykl kontynuowany w roku 2023.

- ▶ **3** spotkania
- ▶ **45** uczestników

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Biblioteka
Raczyńskich
Filia Sztuki

strony ■ fotografii

cykl spotkań współorganizowanych przez
Filię Sztuki BR i Dział Fotografii WBPiCAK:

osoby związane z fotografią
dzielą się swoimi książkowymi inspiracjami

www.bracz.edu.pl

Spotkanie z Arcydziełem

Dwa razy do roku wyciągamy na światło dzienne rzeczy piękne i ciekawe, by pokazać je Poznaniakom. Są to najcenniejsze zbiory, przechowywane w bibliotecznym skarbcu. W minionym roku zaprezentowaliśmy rękopis powieści Józefa Ignacego Kraszewskiego *Na bialskim zamku*, o którym opowiedział prof. Tadeusz Budrewicz, oraz *Samuelis liberi baronis de Pufendorf De rebus a Carolo Gustavo Sveciae Rege Gestis Commentariorum Libri Septem*, wyśmienite pod względem edytorskim dzieło ukazujące panowanie króla szwedzkiego Karola X Gustawa (1622–1660), wydane w 1696 roku w Norymberdze, o którego wartości i zawartości oraz bohaterze opowiedzieli prof. Katarzyna Krzak-Weiss i prof. Igor Kraszewski. Każda prezentacja połączona jest z fachowym wykładem i koncertem muzycznym.

Mecenasem cyklu jest PKO Bank Polski.

- ▶ **2** spotkania
- ▶ **89** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Spotkania autorskie

W 2022 roku zaprosiliśmy mieszkańców Poznania, naszych Czytelników, do udziału w kilkudziesięciu spotkaniach autorskich – samoistnych i włączonych w nasze cykle (*Zapiski intymne*, *Czy ta pani czyta*). Refleksjami na temat swojej pracy i swych najnowszych książek w Bibliotece dzielili się między innymi Agata Tuszyńska (*Żongler. Roman Gary*), Karolina Dzimira-Zarzycka (*Samotnica. Dwa życia Marii Dulębianki*), Nina Majewska-Brown (*Rodzinne sekrety*, *Ocalona z Auschwitz*), Łukasz Orbitowski (*Chodź ze mną*), Iwona Żelazowska (*Kraina wielu bogów. Meksyk, Gwatemala, Kostaryka*), Tomasz Maćkowiak (*Byłam katolickim księdzem*), Joanna Laprus (*Słowiańskie rośliny czarowne*), Łukasz Wierzbicki (ukraińskie wydanie *Afryki Kazika*), Arkady Paweł Fiedler, Tomasz Owsiany, Marek Pindral, Katarzyna Miller.

- ▶ **31** spotkań
- ▶ **1132** uczestników

Wybrane wydarzenia adresowane do dorosłych

Lekcje biblioteczne

Bibliotekarze pracujący w gmachu głównym Biblioteki, w filiach i muzeach co roku przygotowują bogatą ofertę lekcji bibliotecznych i muzealnych, adresowaną do szkół podstawowych, średnich oraz do przedszkoli. Pomagają dzieciom i młodzieży rozwijać kompetencje związane z uczeniem się, uczą zdobywać i wykorzystywać informacje, kształtują umiejętności ważne w społeczeństwie wiedzy. Wszystkie lekcje są bezpłatne. W 2022 roku przeprowadziliśmy ich ponad 430.

Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół średnich:

- ▶ **40** lekcji
- ▶ **645** uczestników

Lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych:

- ▶ **111** lekcji
- ▶ **2 109** uczestników

Lekcje biblioteczne dla przedszkoli:

- ▶ **270** lekcji
- ▶ **5 225** uczestników

Lekcje muzealne:

- ▶ **11** lekcji
- ▶ **205** uczestników

Konkurs im. Arkadego Fiedlera

o nagrodę Bursztynowego Motyla

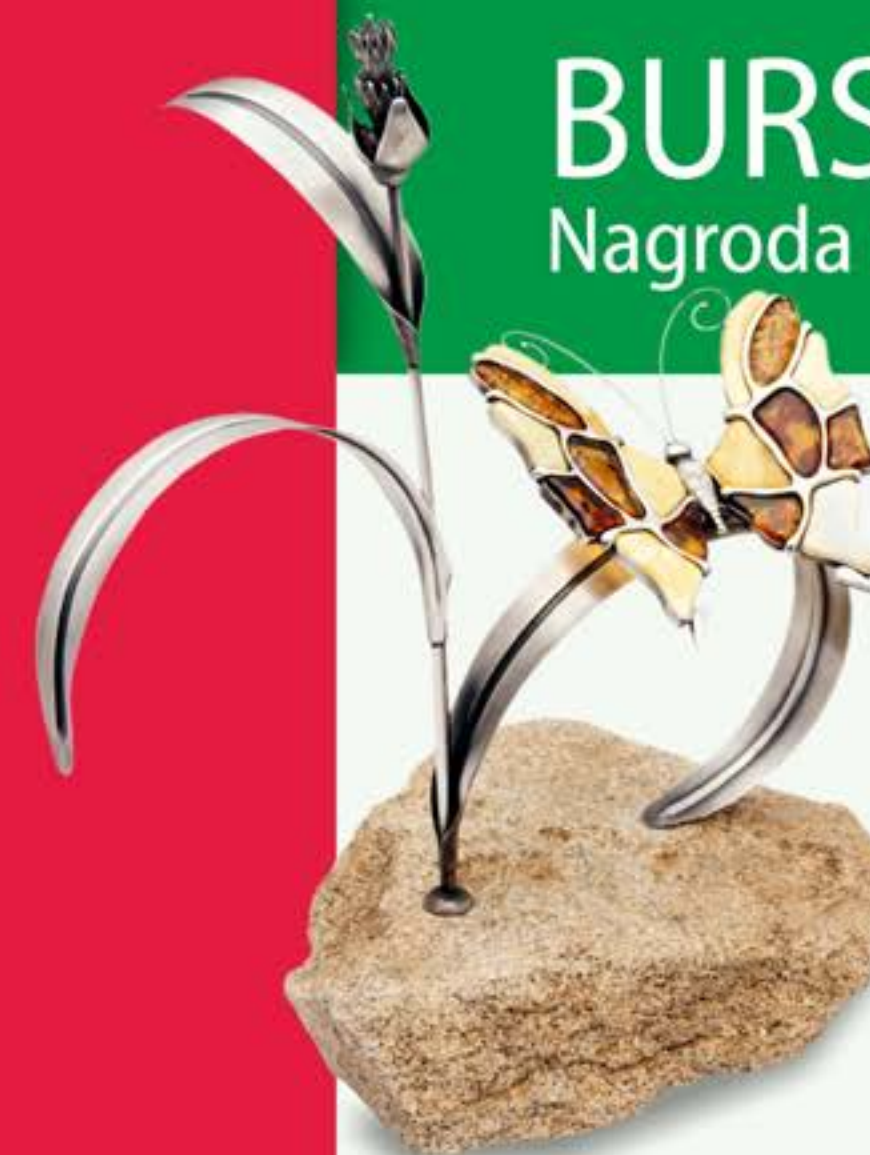
Po przerwie związanej z pandemią w 2022 roku wznowiliśmy konkurs o nagrodę Bursztynowego Motyla. Zgłoszono do niego ponad pięćdziesiąt publikacji. Jury nagrodiło książkę *Zachód słońca na Santorini. Ciemniejsza strona Grecji* autorstwa Dionisiosa Sturisa (Wydawnictwo Poznańskie) za kolejną odsłonę mniej znanego oblicza Grecji, a zarazem poruszający reportaż i zachętę do zweryfikowania wyobrażeń o jednym z najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów Europy.

Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 12 września w Muzeum Arkadego Fiedlera w Puszczykowie (uczestniczyło w niej **47** osób). Tego samego dnia autor spotkał się z czytelnikami w Bibliotece Raczyńskich (w spotkanie udział wzięły **32** osoby).

Fundatorami nagród są Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Burmistrz Miasta Puszczykowa.

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Konkursy

BURSZTYNOWY MOTYL 2022

Nagroda w konkursie im. Arkadego Fiedlera

Biblioteka
Raczyńskich

spotkanie
z laureatem nagrody
Bursztynowego
Motyla

DIONISIOSEM STURISEM

prowadzenie
Katarzyna Wojtaszak

Biblioteka Raczyńskich, pl. Wolności 19, sala 1
12 września 2022 (poniedziałek), godz. 18.00

POZnań

ANIA KRUK

Wystawy

Nasza Biblioteka nosi imię Raczyńskich – a zatem nie tylko Edwarda, bibliofila, lecz także Atanazego, miłośnika sztuki. Drugiego z braci upamiętnia galeria nosząca jego imię, znajdująca się w głównym gmachu Biblioteki – główne miejsce organizacji wystaw.

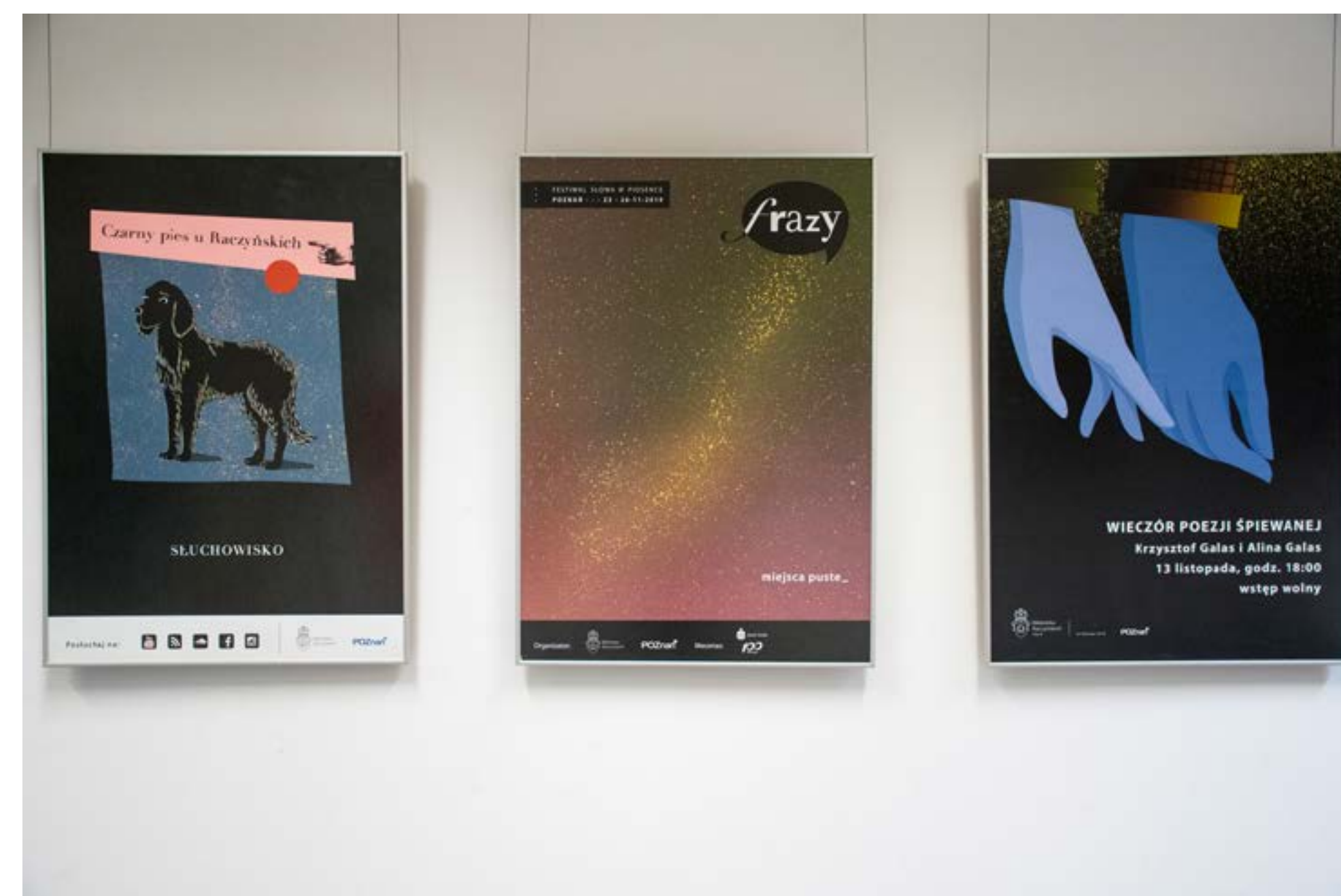
W 2022 roku w przestrzeniach głównego gmachu – Galerii Atanazego i holu – zaprezentowaliśmy **12** wystaw czasowych, które zwiedziło łącznie **1 665** osób. Nadto filie przygotowały **35** większych wystaw i ponad **100** małych wystawek. Oto kilka tegorocznych projektów z gmachu głównego:

Plakaty biblioteczne

10 grudnia 2021 – 28 lutego 2022 | Galeria Atanazego

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wystawy

Into the mist

Malarstwo Joela Elgina

Wystawa współorganizowana z Fundacją Kultury Irlandzkiej

17 marca – 23 kwietnia | Galeria Atanazego

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

 Wystawy

Odzyskany blask dawnych atlasów

Wystawa prezentująca zabytkowe atlasy BR, poddane konserwacji

5 – 19 maja | Galeria Atanazego

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wystawy

Poznań – Strasburg

Od imperialnych do europejskich powinowactw

Wystawa towarzysząca XXIII Międzynarodowemu Kongresowi Nauk Historycznych

20 sierpnia – 27 października | Biblioteka Raczyńskich

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

BOLD

Wystawa Pracowni Wydawnictw UAP

Wystawa prac studentek i studentów, współorganizowana z Uniwersytetem Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

9 listopada – 13 grudnia | Galeria Atanazego

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wystawy

Zbrodniarki Mickiewicza

Wystawa planszowa towarzysząca Poznańskiemu Festiwalowi Kryminału GRANDA

23 września – 30 listopada | hol Biblioteki Raczyńskich

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

Wystawy

Zwiedzanie biblioteki

Zarówno historyczny gmach, jak i nowe skrzydło Biblioteki Raczyńskich budzą zainteresowanie nie tylko czytelnicy, lecz także turyści czy też architektoniczni. W 2022 roku bibliotekarze oprowadzili po obu budynkach 125 wycieczek, 2291 osób. Indywidualnych zwiedzających nie jesteśmy w stanie policzyć.

- ▶ Liczba grupowych wycieczek z oprowadzaniem: **125**
- ▶ Liczba uczestników: **2291**

Koncerty

Oprócz literatury towarzyszy nam muzyka. Niektóre wydarzenia literackie zwykliśmy łączyć z częścią koncertową – tak jest w przypadku Narodowego Czytania czy też Spotkań z Arcydziełem. W tym roku jednak mieliśmy możliwość zorganizować też kilka większych koncertów.

Pierwsze dwa, w wykonaniu Arte dei Suonatori, światowej klasy zespołu wykonującego muzykę dawną, odbyły się w dniach, kiedy świętowaliśmy otwarcie historycznego gmachu Biblioteki po trwającej kilka lat modernizacji. Trzeci koncert – pieśni polskie i ukraińskie w wykonaniu zespołu Dagadana – odbył się na parkingu Biblioteki podczas finału festiwalu Ludzie Książki.

Ostatnim wydarzeniem muzycznym była *Romantyczność*, melodrama według *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza z muzyką Carla Philippa Emanuela Bacha w wykonaniu zespołu Arte dei Suonatori, Marcina Świątkiewicza (klawesyn, kierownictwo) oraz aktorów Moniki Janik-Hussakowskiej, Elżbiety Nagel i Tomasza Nosińskiego. Całość wyreżyserował Michał Zdunik. Organizatorem tego koncertu, kończącego obchody Roku romantyzmu polskiego, był zespół Arte dei Suonatori.

Warsztaty komputerowe dla seniorów

Po zniesieniu ograniczeń pandemicznych przywróciliśmy warsztaty komputerowe dla seniorów. W 2022 roku obok kursu podstawowego, dla osób rozpoczynających swoją przygodę z komputerami, oferujemy również kurs średniozaawansowany: uczymy poruszać się w sieci, w sklepach internetowych i rozmaitych aplikacjach, np. z informacjami podróżnymi. W razie potrzeby udzielamy też indywidualnych konsultacji.

- ▶ **3** kursy
- ▶ **60** spotkań
- ▶ **120** godzin zajęć
- ▶ **46** uczestników

Działalność online

Bezpośrednie spotkanie z drugim człowiekiem – animatorem czy pisarzem – zawsze będzie bezcenne. Niemniej nie każdy zdoła przyjechać do biblioteki na wszystkie wydarzenia; ratunkiem pozostaje udział online lub możliwość odtworzenia materiału w dogodnej chwili. Staramy się zatem przynajmniej część spotkań udostępnić tą drogą.

- ▶ **35** materiałów
- ▶ **23 655** wyświetleń
(liczone 31 grudnia 2022r.)

Biblioteka
Raczyńskich

Strona internetowa BR

Użytkownicy strony internetowej

- ▶ Liczba unikalnych użytkowników w 2022 roku: **178 425**
- ▶ W przeliczeniu na 1000 mieszkańców (2022): **328**
- ▶ W przeliczeniu na 1000 mieszkańców (2021): **262**
- ▶ Wzrost o **25,2%**

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach w 2021 roku: 262

Działalność kulturalna i promocja czytelnictwa

AKTUALNOŚCI

Działalność online

Biblioteka Raczyńskich dla Ukrainy

Biblioteka Raczyńskich dla Ukrainy

Książki

W marcu 2022 roku kupiliśmy ponad 600 książek w języku ukraińskim z myślą o dzieciach, które przyjeżdżały tu ze swoimi mamami i babkami w poszukiwaniu schronienia. Kupiliśmy je na Ukrainie, bezpośrednio u ukraińskich wydawców – z nadzieją, że będzie to pomocą również dla nich. Sto książek trafiło do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, pozostałe 540 udostępniamy w naszych filiach. Był to pierwszy taki wojenny zakup polskich bibliotek. Z czasem powiększyliśmy kolekcję wydań ukraińskojęzycznych o kolejne zakupy oraz o dary czytelnicze.

Opieka nad dziećmi

Wiosną nasi bibliotekarze pomagali jako wolontariusze w urzędzie przy ul Libelta – opiekowali się dziećmi, podczas gdy ich mamy czekały cierpliwie w kolejce, by uzyskać PESEL i załatwić inne urzędowe sprawy, umożliwiające im pobyt w Polsce

Festiwal Ludzie Książki

Podczas festiwalu promowaliśmy ukraińską literaturę. Naszymi gośćmi byli między innymi Bohdan Kołomijczuk i Sofija Andruchowycz, a finałowy koncert wykonał polsko-ukraiński zespół DAGADANA.

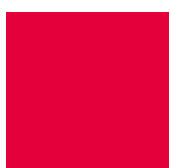
Festiwal był częścią projektu *Sztuczna inteligencja w służbie książki*, współfinansowanego ze środków EOG.

(U)kraina czytania

W sierpniu w Bibliotece Raczyńskich oraz w dwóch filiach zorganizowaliśmy dwujęzyczne spotkania dla dzieci i dorosłych w oparciu o polskie i ukraińskie teksty dla dzieci. Zajęcia prowadziła p. Viktoriia Senyk. W zajęciach wzięło udział 71 osób.

W ramach tego samego zadania kupiliśmy kolejne 93 książki w języku ukraińskim oraz dwujęzyczne, polsko-ukraińskie, dla dzieci.

Zadanie dofinansowane przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji w programie *Poznajmy się – konkurs na realizację działań integracyjnych* w ramach projektu #Aktywator WLKP.

Zbiory Biblioteki Raczyńskich

Jak duże są nasze zbiory? Skąd pochodzą? Czy pozostają u nas na zawsze? Z pewnością niejedna osoba zadaje sobie takie pytania. Oto kilka podstawowych informacji.

- ▶ Zbiory Biblioteki Raczyńskich: **1 858 201** jednostek
- ▶ Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na **1 000** mieszkańców: **3 420**
- ▶ Średnia krajowa w 2021 dla bibliotek publicznych w dużych miastach: 2 071

Uzupełnianie zbiorów: zakup | dary | wymiana

Zakup nowości wydawniczych

- ▶ z dotacji podmiotowej Organizatora: **547** jednostek (za kwotę **13 376,27** zł)
- ▶ z dotacji celowej Organizatora: **6 115** jednostek (za kwotę **150 000** zł)
- ▶ z dotacji Rad Osiedli: **1 379** jednostek (za kwotę **32 463** zł)
- ▶ z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (wysokość dotacji NPRCZ zależna od wysokości wkładu własnego): **1 449** jednostek (za kwotę **42 500** zł)
- ▶ z funduszy EOG, programu Sztuczna inteligencja w służbie książki: **2 503** jednostki (za kwotę **70 002,31** zł)

RAZEM:

11 993 jednostki inwentarzowe za łączną kwotę **308 341,58** zł

Wydatki na gromadzenie zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na mieszkańca: 0,64 zł

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): 2,08 zł

Liczba zakupionych w 2022 r. zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców: 26,5

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): mediana 79,2

Dary dla Biblioteki

- ▶ Dary od czytelników: **9 146** jednostek (wartość: **187 126,67** zł)
- ▶ Dary od wydawców: **194** jednostki (wartość: **7 092,45** zł)
- ▶ Przesłane na konkursy: **36** jednostek (wartość: **1 002,00** zł)
- ▶ Wymiana międzybiblioteczna (dary od innych bibliotek): **230** jednostek (wartość: **8 041,52** zł)

RAZEM:

9 606 jednostek o łącznej wartości **303 262,64** zł

Liczba nabytków (zakup, dary, wymiana) w stosunku do całości zbiorów bibliotecznych: 2,20

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): mediana 5,25

Opracowanie zbiorów

Wszystkie zakupione w 2022 roku zbiory zostały opracowane w bibliotecznym systemie Horizon i udostępnione czytelnikom do końca grudnia. Zespół katalogerów opracowywał ponadto stare materiały – tzw. retrokonwersja – z Księgozbioru Podstawowego (przechowywanego w magazynach naszej siedziby i udostępniane w czytelniach) oraz kolekcję płyt winylowych z Filii 61. Rozpoczęliśmy też retrokonwersję księgozbioru Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza.

Druki zwarte

- ▶ rekordy: **16 450**
- ▶ woluminy: **15 317**

Zbiory audiowizualne

- ▶ rekordy: **2 088**
- ▶ woluminy: **2 978**

Ubytkowanie zbiorów

Jak co roku, usuwamy z naszych zbiorów książki i inne materiały biblioteczne. Są to przede wszystkim zbiory zniszczone podczas wieloletniego, nierzadko bardzo intensywnego użytkowania przez czytelników (mówiąc językiem bibliotecznym: zaczytane). Mniejszą część stanowią książki zdezaktualizowane, po które czytelnicy już nie sięgają – te najbardziej zniszczone likwidujemy, pozostałe przekazujemy na listy wymiany międzybibliotecznej.

W 2022 roku ubytkowaliśmy **66 495** jednostek materiałów bibliotecznych, w tym:

- ▶ **58 898** książek (wartość: **700 606,23** zł)
- ▶ **2** czasopisma (wartość: **11,00** zł)
- ▶ **7 595** materiały multimedialne na nośnikach (wartość: **262 346,27** zł)

Liczba ubytków w stosunku do całości zbiorów bibliotecznych: 3,52

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): 6,02

Prace introligatorskie

Książki się niszczą, zwłaszcza te najpopularniejsze, najchętniej czytane. Staramy się więc na wszelkie sposoby przedłużyć ich żywot: oklejamy je, by wzmocnić okładkę, zszywamy na nowo, gdy się rozpadną, dajemy im nową oprawę. Naprawy wykonujemy zarówno w naszej introligatorni, jak i w poszczególnych placówkach bibliotecznych.

Całkowita naprawa wykonana w introligatorni, nowa oprawa:

▶ **3 279** egzemplarzy

Uzupełnienie ubytków stron:

▶ **53** egzemplarze

Naprawy wykonane w filiach:

▶ **1 508** egzemplarzy

Kontrola zbiorów (skontra)

Inwentura – rzecz ważna! Mamy przecież niemal 2 miliony jednostek zbiorów, a większość z nich jest dostępna dla wszystkich odwiedzających Bibliotekę. Aby się upewnić, że zawartość półek w poszczególnych placówkach odpowiada temu, co zawierają książki inwentarzowe, systematycznie przeprowadzamy tzw. skontra: kontrolę zbiorów w filiach, muzeach, gmachu głównym. W 2022 roku skontrolowaliśmy ponad dwadzieścia kolekcji przechowywanych i udostępnianych w kilkunastu placówkach.

Skontra filialne:

28 lutego – 4 marca 2022: Filia 20	30 maja – 3 czerwca: Filia 38
14-18 marca: Filia 55	26-30 września: Filia 62
21-31 marca: Filia 39 oraz Filia 61	10-14 października: Filia 51
1-15 kwietnia: Filia 8 oraz Filia 59	24-28 października: Filia 56
16-20 maja: Filia 2	14-18 listopada: Filia 26
25-29 lipca: Filia 11	

Skontrum kroczące Księgozbioru Podstawowego:

12-16 grudnia: sygnatury 25671-70080

RAZEM: **21** kolekcji w **14** placówkach

Pracownicy

Nie ma bibliotek samoobsługowych. Owszem, istnieją miejsca, w których książkę można wypożyczyć i oddać bez pomocy bibliotekarza, korzystając z tzw. self-checków, niemniej nawet tam musi być ktoś, kto te książki dla czytelników wybierze, kupi, opracuje, odpowiednio ułoży na regałach – bibliotekarz.

Ponadto zawsze przyda się ktoś, kto udzieli informacji, doradzi po którą książkę sięgnąć, pomoże przypomnieć sobie tytuł, który w drodze do biblioteki uciekł z pamięci, zorganizuje warsztaty i spotkania autorskie, uczniom pomoże skonstruować bibliografię i podpowie gdzie szukać literatury przedmiotowej na każdy możliwy i niemożliwy temat, a seniorów nauczy korzystać z komputera.

Ilu nas jest?

- ▶ Liczba pracowników: **233**
- ▶ Liczba etatów: **218,45**
- ▶ w tym działalność biblioteczna: **148,65**

Liczba pracowników na 1000 mieszkańców: 0,27

Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): 0,35

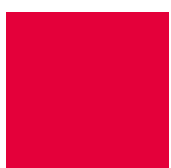
Kształcimy się

Bibliotekarz nie tylko podaje książki lub „odhacza” je na koncie czytelnika. Bibliotekarz ma też udzielać informacji (a zatem mieć wiedzę), prowadzić rozmaite warsztaty oraz zajęcia kulturalne i edukacyjne. Ma być cierpliwym słuchaczem, sprawnym animatorem, chodzącą encyklopedią, a w razie potrzeby – ratownikiem udzielającym pierwszej pomocy przedmedycznej. Dlatego nieustannie szukamy sposobów, by zwiększać swoją wiedzę i kompetencje. Uczestniczymy w szkoleniach i warsztatach, stażach, wyjazdach studyjnych w innych bibliotekach.

- ▶ Łączna liczba godz. udziału pracowników w szkoleniach zawodowych: **2011**
- ▶ Liczba godzin udziału w szkoleniach w przeliczeniu na pracownika: **9**
- ▶ Mediana dla bibliotek publicznych w dużych miastach (2021): 9

- ▶ Liczba wyjazdów studyjnych do innych bibliotek: **2**
- ▶ Liczba pracowników uczestniczących w tych wyjazdach: **4**

Wyjazd do bibliotek norweskich był częścią projektu *Sztuczna inteligencja w służbie książki*, współfinansowanego ze środków EO. Pobyt studyjny w Bibliotece Jiřego Mahena w Brnie był współfinansowany przez gospodarzy.

Informujemy

To działalność, której z pozoru nie widać, niemniej bardzo intensywna. Rok w rok udzielamy wielu informacji indywidualnych i zbiorowych – od banalnych („Jak się uruchamia ten komputer?”) przez turystyczne („Czy powie mi Pan, jak stąd dojść do Ratusza? I do Katedry?”), po biblioteczne („Czy znajdę u was taką a taką książkę?”, „Piszę pracę o Gombrowiczu. Gdzie mogę znaleźć o nim jakieś informacje? Pomoże mi Pani ich poszukać?”). Przygotowujemy też na użytek różnych instytucji kultury i ośrodków naukowych zestawienia bibliograficzne oraz kwerendy. W 2022 roku udzieliliśmy **22 398** informacji – indywidualnych oraz zbiorowych – i przeprowadziliśmy **284** kwerendy.

Publikujemy

W 2022 roku ukazało się lub zostało oddane do druku 25 publikacji, których autorami, współautorami i redaktorami byli pracownicy merytoryczni Biblioteki Raczyńskich. Oto wybrane przykłady:

- ▶ Małgorzata Chrzastowska (red.), *Księgozbiory, biblioteki, wydawnictwa i twórcy podczas konfliktów zbrojnych i politycznych. Stan badań i perspektywy badawcze*, PTPN, Poznań 2021 (książka ukazała się w roku 2022).
- ▶ Eliza Hamrol-Grobelna, Elżbieta Mania, „*Dziwne materii pomieszanie*”. *Obiekt czci czy osobliwość?*, [w:] *Maska pośmiertna Henryka Sienkiewicza i Kazimierza Iłkowińskiego*, monografia pokonferencyjna Biblioteki Osobliwości (w druku).
- ▶ Katarzyna Kaczmarek, *Izabela Mrugasiewicz (1946-2021)*, „Przegląd Wielkopolski” 2022 nr 2, s. 77-78.
- ▶ Mirella Kryś, Monika Słomińska, *Jeden księgozbiór, wiele historii. O kolekcji Ignacego Mosia, monografia pokonferencyjna Szary Kruk. Sympozjum*, red. A. Walczak, G. Protasiuk, A. Baliński, Gdańsk 2020, s. 155-187.
- ▶ Maria Niestrawska, *Od subiekta do fundatora muzeum. Droga życiowa Ignacego Mosia (1917-2001)*, [w:] *200 lat Ossolineum. Rozprawy i materiały*, pod red. M. Dworatschka, Wrocław 2022.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Niewydane książki Włodzimierza Odojewskiego w poznańskich zasobach archiwalnych*, „Przegląd Archiwalno-Historyczny” 2022, t. IX (w druku).
- ▶ Magdalena Tyl, *Słuchowiska radiowe Włodzimierza Odojewskiego*, [w:] *Ogród pełen światła. Pisarstwo W. Odojewskiego w kontekstach*, red. A. Przybyszewska, D. Nowakowska, Poznań 2022 (w druku).

- ▶ Katarzyna Wojtaszak, *CZYTATY na pięciolinii*, „Biblioteka Publiczna” 2022 nr 5.
- ▶ Marta Wróblewska, *Przed pierwszą wizytą w bibliotece*, „Przedszkole” 2022 nr 11.

Publikacje, które ukazały się nakładem Biblioteki Raczyńskich w 2022 roku:

- ▶ Małgorzata Chrzastowska (red.), *Księgozbiory, biblioteki, wydawnictwa i twórcy podczas konfliktów zbrojnych i politycznych. Stan badań i perspektywy badawcze*, PTPN, Poznań 2021 (książka ukazała się w roku 2022).
- ▶ *Theatrum orbis terrarum. Zabytkowe atlasy z kolekcji Biblioteki Raczyńskich*, Poznań 2022.
- ▶ *IX Konkurs na ekslibris im. Klemensa Raczaka 2022. Katalog*, oprac. Tomasz Proć, Poznań 2022.
- ▶ „Winieta” 2022 nr 1.

Referaty oraz warsztaty wygłoszone i poprowadzone podczas konferencji przez pracowników BR

- ▶ Wojciech Graś, *Uwagi o nakładzie Statutu Jana Łaskiego*. Referat na konferencji *Explicitus est liber*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków, 16-19.11.2022 roku.
- ▶ Grażyna Piskorz (wspólnie z Agnieszką Staniszewską Mól, dyrektorką Biblioteki Kraków), *Książkomaty, wrzutnie, trezory – przyszłość czy potrzeba chwili?* Warsztaty dla bibliotekarzy i dyrektorów bibliotek podczas IV Międzynarodowej Konferencji *Nowy wspaniały świat bibliotek czy niepewne jutro?*, Kraków, 26-27 września 2022 roku.
- ▶ Piotr Pokora, *Pojezuickie starodruki w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*. Referat na konferencji *Jezuici: nauka i nauczanie, sztuka, kultura, duchowość*, Serock, Instytut Historii UKSW oraz AIK, 6-8 lipca 2022 roku.
- ▶ Piotr Pokora, *Próba charakterystyki proveniencyjnej zasobu starych druków Biblioteki PTPN*. Referat podczas konferencji z okazji jubileuszu 165-lecia PTPN, 12 lutego 2022 roku.
- ▶ Piotr Pokora, *Silesiana poklasztorne w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*. Referat na konferencji *Explicitus est liber*, Polska Akademia Umiejętności, Kraków, 16-19 listopada 2022 roku.
- ▶ Piotr Pokora, *Starodruki proveniencji gdańskiej w zbiorach Biblioteki Raczyńskich*. Referat na konferencji *Książka w Prusach Królewskich*, Elbląg, Instytut Historii UKSW, 24 listopada 2022 roku.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Jakie światło na proces tekstotwórczy rzuca dokumentacja redakcyjna? Na przykładzie materiałów Archiwum Wydawnictwa Poznańskiego*. Referat wygłoszony podczas konferencji *Dzieło in statu nascendi: w archiwach pisarzy*, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Łódzkiego, 16-18 listopada 2022 roku.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Roman Pollak i literaci w Poznaniu w świetle źródeł poznańskich*. Referat wygłoszony na konferencji *Roman Pollak (1886-1972) – nowe spojrzenia. Sesja naukowa w 50. rocznicę śmierci*. WFiK UAM oraz PTPN, Poznań, 25-26 października 2022 roku.
- ▶ Alicja Przybyszewska, *Spuścizna archiwalna Wojciecha Bąka w zbiorach Ośrodka Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego*. Referat wygłoszony na konferencji *„Moja tajemnica jest w Was. Wojciech Bąk (1907–1961)”*. WFiK UAM, Poznań, 9-10 czerwca 2022 roku.

Budżet biblioteki

Środki zapewnione przez Organizatora

Dotacja podmiotowa	22 196 562,00 zł
Dotacja celowa na zakup zbiorów bibliotecznych	150 000,00 zł
Dotacja celowa na wkłady własne do programów MKiDN na działalność kulturalną (Jesień, Czytaty, Ballady i romanse)	40 000,00 zł
Dotacja celowa na organizację wystawy Poznań – Strasburg	45 000,00 zł
Dotacja celowa – wkład Miasta do programu UE	966 409,57 zł
Dotacja celowa – wkład Miasta do programu EOG	206 280,00 zł
Dotacje SP na zakup książek	32 463,00 zł
Dotacje SP na działalność kulturalną w wybranych filiach	17 899,00 zł
Dotacja celowa na prace remontowe:	
Zielone Fyrtle	74 276,51 zł
Modernizacja w filiach	553 998,01 zł
Zakupy inwestycyjne	79 999,20 zł

Środki z innych źródeł

Środki z programów MKiDN na działalność kulturalną	76 000,00 zł
Środki z programów MKiDN na zakup zbiorów bibliotecznych	42 500,00 zł
Środki spoza sektora finansów publicznych (przekazane przez osoby indywidualne oraz przez podmioty gospodarcze) – darowizny finansowe	2 306,62 zł
Przychody własne (wynajem pomieszczeń i powierzchni, w tym dla USC):	
Sprzedaż produktów	677,15 zł
Usługi statutowe	16 491,79 zł
Pozostałe usługi (zwł. wynajem powierzchni)	170 947,99 zł
Opłaty czytelnicze za przetrzymanie zbiorów	448 223,03 zł
Środki z UE – projekt <i>Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich...</i>	3 646 202,73 zł
Środki z EOG – projekt <i>Sztuczna inteligencja w służbie książki</i>	1 243 999,97 zł

Biblioteka Raczyńskich w roku 2022

Opracowanie

- ▶ Grażyna Piskorz - I zastępca dyrektora

Autorzy fotografii

- ▶ Artur Bądkowski - s. 15
- ▶ Joanna Klein - s. 50, 52
- ▶ Rafał Korzeń - s. 37
- ▶ Paulina Nowak - s. 1- 6, 11 - 14, 16, 19 - 23, 30, 35, 36, 40 - 49, 52, 54, 58 - 63, 66
- ▶ Katarzyna Wojtaszak - s. 55
- ▶ adverdesign/Pixaby - s. 67, 68
- ▶ autor nieznany - s. 29

Autorzy grafik

- ▶ Michalina Nowacka - s. 24
- ▶ Paulina Nowak - s. 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 39
- ▶ Sławomir Pacholczyk - s. 8, 9, 10, 18, 38, 39
- ▶ Synergia - s. 17

Projekt graficzny i skład

- ▶ Paulina Nowak

